

**Ο ΠΕΡΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΣ (ΠΑΡΑΧΑΡΑΞΗ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΣΥΝΑΦΗ ΘΕΜΑΤΑ)
ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2004**

Για σκοπούς:-

(α) εναρμόνισης με τις πράξεις της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο-

«Απόφαση-Πλαίσιο 2000/383/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 29^{ης} Μαΐου 2000 για ενίσχυση της προστασίας από την παραχάραξη εν όψει της εισαγωγής του ευρώ, με την επιβολή ποινών και άλλων κυρώσεων» και

«Απόφαση 2001/887/ΔΕΥ και Απόφαση-Πλαίσιο 2001/888/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 6ης Δεκεμβρίου 2001 που τροποποιούν την Απόφαση -Πλαίσιο 2000/383/ΔΕΥ για την ενίσχυση της προστασίας από την παραχάραξη εν όψει της εισαγωγής του ευρώ, με την επιβολή ποινών και άλλων κυρώσεων»,

(β) εφαρμογής μέτρων που περιέχονται στους Κανονισμούς 1338/2001 και 1339/2001 του Συμβουλίου της 28^{ης} Ιουνίου 2001, σχετικά με τον καθορισμό των αναγκαίων μέτρων για την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Νομίσματος (Παραχάραξη και άλλα Συναφή Θέματα) Νόμος του 2004.

Ερμηνεία.

2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός εάν από το κείμενο προκύπτει

διαφορετική έννοια-

«αδίκημα» σημαίνει οποιοδήποτε αδίκημα που προβλέπεται ως τέτοιο στον παρόντα Νόμο·

«Δημοκρατία» σημαίνει την Κυπριακή Δημοκρατία·

«Κεντρική Τράπεζα» σημαίνει την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου·

«νομικό πρόσωπο» σημαίνει οποιοδήποτε οργανισμό ή οντότητα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου με νομική προσωπικότητα·

«νομίμως κυκλοφορούν χρήμα» σημαίνει νόμισμα που εκδόθηκε και έχει τεθεί σε κυκλοφορία-

138(I) του 2002
166(I) του 2003.

(α) Δυνάμει του περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμου του 2002, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·

(β) από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή, δυνάμει εξουσίας που παραχωρείται, από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα· ή

(γ) σε οποιοδήποτε άλλο κράτος, από εκδοτική αρχή, η οποία έχει νόμιμη εξουσία να εκδίδει χαρτονομίσματα, τραπεζογραμμάτια ή κέρματα·

«νόμισμα» σημαίνει χαρτονόμισμα (περιλαμβανομένου και τραπεζογραμματίου) ή κέρμα που κυκλοφορεί νόμιμα στη Δημοκρατία ή οποιοδήποτε άλλο κράτος και περιλαμβάνει επίσης

τραπεζογραμμάτια και κέρματα σε ευρώ· περιλαμβάνει επίσης χαρτονομίσματα και κέρματα της Δημοκρατίας ή άλλων κρατών καθώς και ευρώ, που δεν έχουν ακόμη τεθεί σε κυκλοφορία αλλά προορίζονται να τεθούν σε κυκλοφορία ως νομίμως κυκλοφορούν χρήμα·

«παραχαραγμένο νόμισμα» σημαίνει -

- (α) Αντικείμενο το οποίο έχει τη μορφή νομίσματος αλλά δεν είναι γνήσιο και έχει παραχθεί με δόλιο τρόπο, ώστε να προσομοιάζει, είτε στη μια είτε και στις δύο όψεις, με χαρτονόμισμα, τραπεζογραμμάτιο ή κέρμα, αντίστοιχα, με σκοπό να εκληφθεί ως γνήσιο· ή
- (β) χαρτονόμισμα, τραπεζογραμμάτιο ή κέρμα, το οποίο έχει παραποιηθεί ή αλλοιωθεί με δόλιο τρόπο και σε τέτοιο βαθμό, που μπορεί να εκληφθεί ως χαρτονόμισμα, τραπεζογραμμάτιο ή κέρμα, αντίστοιχα, μεγαλύτερης αξίας:

Νοείται ότι, αντικείμενο το οποίο αποτελείται εξ ολοκλήρου ή περιέχει απεικόνιση της μιας όψης νομίσματος, με ή χωρίς την προσθήκη οποιουδήποτε άλλου υλικού, θεωρείται παραχαραγμένο νόμισμα:

Νοείται περαιτέρω ότι, αντικείμενο το οποίο προέρχεται από τη συγκόλληση -

- (i) Τεμαχίων δύο ή περισσότερων νομισμάτων· ή

(ii) τεμαχίων ενός ή περισσότερων νομισμάτων, με την προσθήκη άλλων υλικών θεωρείται παραχαραγμένο νόμισμα·

(γ) νόμισμα νόμιμα παραχθέν, που δεν έχει ακόμη τεθεί σε κυκλοφορία αλλά προορίζεται να τεθεί σε κυκλοφορία ως νομίμως κυκλοφορούν χρήμα και το οποίο τίθεται σε κυκλοφορία χωρίς νόμιμη εξουσιοδότηση ή με δόλιο τρόπο.

Πεδίο
Εφαρμογής.
Κεφ.154.

3. Άνευ επηρεασμού των διατάξεων του άρθρου 5 του Ποινικού Κώδικα, ο παρών Νόμος εφαρμόζεται σε κάθε περίπτωση που-

(α) Το αδίκημα έχει διαπραχθεί εν όλω ή εν μέρει εντός του εδάφους της Δημοκρατίας,

(β) το αδίκημα έχει διαπραχθεί σε οποιαδήποτε ξένη χώρα και κατά το χρόνο διάπραξης του, ο δράστης του αδικήματος ήταν πολίτης της Δημοκρατίας ή βρισκόταν στην υπηρεσία της Δημοκρατίας· ή

(γ) το αδίκημα διαπράχθηκε σε ξένη χώρα και οποιοδήποτε πρόσωπο, που βρισκόταν στο έδαφος της Δημοκρατίας κατά το χρόνο διάπραξης του αδικήματος, υπήρξε συμμετοχος σε αυτό.

Παραχάραξη
νομίσματος.

4.-(1) Κάθε πρόσωπο που με δόλιο τρόπο κατασκευάζει παραχαραγμένο νόμισμα ή αλλοιώνει νόμισμα με πρόθεση να το προσφέρει σε άλλο, να το θέσει σε κυκλοφορία ή να το διαθέσει ως γνήσιο νόμισμα, είτε ο ίδιος είτε μέσω άλλου προσώπου, είναι ένοχο κακουργήματος.

(2) Κάθε πρόσωπο που, κατά παράβαση των αποκλειστικών δικαιωμάτων των αρμόδιων εκδοτικών αρχών ή κατά παράβαση των όρων και των προϋποθέσεων έκδοσης νομίσματος και χωρίς την εξουσιοδότηση των εκδοτικών αρχών, έχει κατασκευάσει ή προτίθεται να κατασκευάσει χαρτονόμισμα ή κέρμα με τη χρήση νόμιμων εγκαταστάσεων ή υλικών, είναι ένοχο κακουργήματος.

(3) Κάθε πρόσωπο που κρίνεται ένοχο για οποιοδήποτε από τα αδικήματα που προβλέπονται στο παρόν άρθρο, υπόκειται σε φυλάκιση για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δέκα έτη.

Κυκλοφορία
παραχαραγμένου.

5.-(1) Κάθε πρόσωπο που θέτει σε κυκλοφορία παραχαραγμένο νόμισμα, το οποίο γνωρίζει ή πιστεύει ότι είναι παραχαραγμένο, είναι ένοχο κακουργήματος και υπόκειται σε φυλάκιση για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα οκτώ έτη.

(2) Κάθε πρόσωπο που κατέχει, έχει υπό τον έλεγχο του, παραλαμβάνει ή εξασφαλίζει παραχαραγμένο νόμισμα και προτίθεται να το χρησιμοποιήσει για πληρωμή, εν γνώσει του ότι τέτοιο νόμισμα είναι παραχαραγμένο, είναι ένοχο κακουργήματος και υπόκειται σε φυλάκιση για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα έξι έτη.

Εισαγωγή,
εξαγωγή κλπ.
παραχαραγμένου
νομίσματος.

6. Κάθε πρόσωπο που εν γνώσει του εισάγει, εξάγει, μεταφέρει, προμηθεύει ως γνήσιο ή αποδέχεται παραχαραγμένο νόμισμα, προκειμένου να τεθεί σε κυκλοφορία, είναι ένοχο κακουργήματος και υπόκειται σε φυλάκιση για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα οκτώ έτη.

Υλικά και
εργαλεία για
παραχάραξη

7.-(1) Κάθε πρόσωπο που, χωρίς νόμιμη εξουσία ή δικαιολογία, κατασκευάζει ή προμηθεύει -

νομίματος.

(α) Εργαλεία, αντικείμενα (περιλαμβανομένου και ειδικού χάρτου που χρησιμοποιείται για την παραγωγή νομισμάτων), προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών ή άλλα όργανα ή μέσα κατάλληλα για παραχάραξη ή αλλοίωση νομίματος.

(β) ολογράφημα ή άλλα συστατικά στοιχεία του νομίματος, τα οποία χρησιμοποιούνται ως μέσα ασφάλειας για την προστασία του νομίματος από την παραχάραξη,

είναι ένοχο κακουργήματος και υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα οκτώ έτη.

(2) Κάθε πρόσωπο που, χωρίς νόμιμη εξουσία ή δικαιολογία, αποδέχεται, κατέχει ή έχει υπό τον έλεγχό του, οτιδήποτε χρησιμοποιείται ή έχει ειδικά σχεδιαστεί ή προσαρμοστεί, όπως προβλέπεται στο εδάφιο (1), για να χρησιμοποιηθεί στην κατασκευή παραχαραγμένου νομίματος, είναι ένοχο κακουργήματος και υπόκειται σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα έξι έτη.

(3) Σε περίπτωση διάπραξης οποιουδήποτε από τα αδικήματα που προβλέπονται στα εδάφια (1) και (2), το Δικαστήριο δύναται, επιπρόσθετα των ποινών που προβλέπονται στις παραγράφους αυτές, να διατάξει δήμευση των αντικειμένων, εργαλείων ή οποιωνδήποτε άλλων μέσων που έχουν χρησιμοποιηθεί ή επρόκειτο να χρησιμοποιηθούν για παραχάραξη ή αλλοίωση νομίματος.

Παραμόρφωση νομίματος.

8. Κάθε πρόσωπο που, χωρίς νόμιμη εξουσιοδότηση, ακρωτηριάζει ή με οποιοδήποτε τρόπο παραμορφώνει νόμισμα,

γράφοντας, τυπώνοντας, ζωγραφίζοντας ή θέτοντας σφραγίδα σε αυτό, είναι ένοχο πλημμελήματος και υπόκειται σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις χίλιες λίρες.

Έκδοση εικονικού νομίσματος.

9.-(1) Άνευ επηρεασμού των διατάξεων του άρθρου 4 του παρόντος Νόμου, κάθε πρόσωπο που, χωρίς την άδεια της Κεντρικής Τράπεζας, εκδίδει, εισάγει ή εμπορεύεται, οποιοδήποτε αντικείμενο που εμφανίζεται με τη μορφή νομίσματος, επί του οποίου αναγράφεται νομισματική μονάδα, το σύμβολο νομισματικής μονάδος οποιουδήποτε κράτους ή το σύμβολο του ευρώ, είναι ένοχο πλημμελήματος και υπόκειται σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει το ένας έτος, σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις δύο χιλιάδες λίρες ή και στις δυο αυτές ποινές:

(2) Η άδεια που προβλέπεται στο εδάφιο (1) παρέχεται από την Κεντρική Τράπεζα, αφού προηγουμένως εξασφαλιστεί η άδεια της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (για αντικείμενα με τη μορφή τραπεζογραμματίων) ή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (για αντικείμενα με τη μορφή κερμάτων), όπου στα εν λόγω αντικείμενα αναγράφεται η λέξη «ευρώ» ή το σύμβολο του ευρώ, κατόπιν σχετικού αιτήματος που υποβάλλεται από την Κεντρική Τράπεζα.

Αυτουργοί.

10. Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου, το άρθρο 20 του Ποινικού Κώδικα, αναφορικά με τη συμμετοχή σε αδίκημα, τυγχάνει εφαρμογής για οποιοδήποτε αδίκημα προβλέπεται στον παρόντα Νόμο.

Απόπειρα.

11. Κάθε πρόσωπο που αποπειράται να διαπράξει οποιοδήποτε αδίκημα, είναι ένοχο πλημμελήματος και υπόκειται σε ποινή φυλάκισης δύο ετών ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει

τις τέσσερις χιλιάδες λίρες ή και στις δύο αυτές ποινές και το άρθρο 366 του Ποινικού Κώδικα, αναφορικά με την απόπειρα διάπραξης αδικήματος, τυγχάνει εφαρμογής.

Ευθύνη νομικού προσώπου.

12.-(1) Κάθε νομικό πρόσωπο υπέχει ευθύνη και δύναται να διωχθεί για οποιοδήποτε από τα αδικήματα που προβλέπονται στα άρθρα 4,5,6,7,8 και 9 του παρόντος Νόμου, τα οποία διαπράττονται προς όφελος του από οποιοδήποτε πρόσωπο που ενεργεί είτε ατομικά είτε ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου και που κατέχει εντός του νομικού προσώπου ηγετική θέση βασιζόμενη-

(α) Σε εξουσία αντιπροσώπευσης του νομικού προσώπου·

(β) σε εξουσία λήψεως αποφάσεων για λογαριασμό του νομικού προσώπου·

(γ) σε εξουσία ασκήσεως ελέγχου εντός του νομικού προσώπου.

(2) Κάθε νομικό πρόσωπο δύναται να διωχθεί και σε κάθε περίπτωση που, λόγω της εκ μέρους του αμέλειας, έλλειψης εποπτείας ή ελέγχου, κατέστη δυνατή η διάπραξη οποιουδήποτε αδικήματος από πρόσωπο που κατά τον χρόνο διάπραξης του αδικήματος εργοδοτείτο ή ενεργούσε εκ μέρους του νομικού προσώπου:

Νοείται ότι η ευθύνη του νομικού προσώπου δυνάμει του παρόντος άρθρου για οποιοδήποτε αδίκημα, δεν αποκλείει την ποινική δίωξη οποιουδήποτε φυσικού προσώπου για το αδίκημα αυτό και σε αυτή την περίπτωση το φυσικό πρόσωπο υπόκειται

στις ίδιες ποινές με αυτές που προβλέπονται για τη διάπραξη του αντίστοιχου αδικήματος από φυσικό πρόσωπο που ενεργούσε για ίδιο όφελος:

Νοείται περαιτέρω ότι το παρόν άρθρο εφαρμόζεται και σε κάθε περίπτωση που το αδίκημα διαπράττεται από οργανισμό ή ένωση προσώπων που δεν έχει νομική προσωπικότητα.

Κυρώσεις.

13.-(1) Εφόσον νομικό πρόσωπο κριθεί ένοχο δυνάμει του άρθρου 12 του παρόντος Νόμου, υπόκειται σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις εκατό χιλιάδες λίρες.

(2) Επιπρόσθετα της ποινής που αναφέρεται στο εδάφιο (1), το νομικό πρόσωπο δύναται, αναλόγως του αδικήματος, να υπόκειται σε -

- (α) Αποκλεισμό από δημόσιες παροχές, ωφελήματα ή ενισχύσεις·
- (β) μέτρα οριστικής ή προσωρινής απαγόρευσης άσκησης εμπορικής δραστηριότητας·
- (γ) δικαστική απόφαση διάλυσης·

Μέτρα για εντοπισμό παραχαραγμένων.

14.-(1) Τράπεζες, συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα, ανταλλακτήρια συναλλάγματος και οργανισμοί, οι οποίοι ασχολούνται με τη διαλογή, ταξινόμηση και διανομή μετρητών, που κατά την εκτέλεση των επαγγελματικών εργασιών τους καταβάλλουν στο κοινό ή αποδέχονται νομίσιμα, έχουν υποχρέωση -

- (α) Να αποσύρουν από την κυκλοφορία νομίσματα για τα οποία γνωρίζουν ή έχουν λόγους να πιστεύουν ότι είναι παραχαραγμένα και
- (β) να αποστέλλουν τα νομίσματα που αναφέρονται στην παράγραφο (α), χωρίς καθυστέρηση, για περαιτέρω ανάλυση, όπως η Κεντρική Τράπεζα, με Οδηγίες θα υποδείξει.

(2) Άνευ επηρεασμού του εδαφίου (1) και για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, η Κεντρική Τράπεζα δύναται, με Οδηγίες, να ορίσει ότι οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός, ο οποίος ασχολείται επαγγελματικά με τη διαλογή, ταξινόμηση και διανομή μετρητών, υπόκειται στις υποχρεώσεις του παρόντος άρθρου.

(3) Η Κεντρική Τράπεζα δύναται να εκδίδει Οδηγίες προς τις τράπεζες και τους άλλους οργανισμούς που αναφέρονται στα εδάφια (1) και (2), ανεξάρτητα του νομικού πλαισίου κάτω από το οποίο λειτουργούν, αναφορικά με τη διαδικασία αποστολής προς ανάλυση όλων των παραχαραγμένων νομισμάτων ή νομισμάτων για τα οποία έχουν λόγους να πιστεύουν ότι είναι παραχαραγμένα καθώς και Οδηγίες αναφορικά με τα στοιχεία και έγγραφα που πρέπει να συλλέγονται, να φυλάττονται ή να υποβάλλονται, για σκοπούς χρησιμοποίησης τους σε περίπτωση ποινικής δίωξης ή για οποιοδήποτε άλλο σκοπό.

(4) Άνευ επηρεασμού των διατάξεων των άρθρων 12 και 13 του παρόντος Νόμου, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις πρόνοιες των εδαφίων (1) και (3) ή σε περίπτωση παροχής παραπλανητικών πληροφοριών για θέματα που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας δύναται

να επιβάλει διοικητικό πρόστιμο μέχρι και τριάντα χιλιάδες λίρες.

(5) Η καλόπιστη παροχή πληροφοριών, αναφορικά με υποψία για παραχαραγμένο νόμισμα καθώς και οποιαδήποτε ενέργεια προς συμμόρφωση με τις οδηγίες της Κεντρικής Τράπεζας, που σκοπό έχουν την καταπολέμηση της παραχάραξης του νομίσματος, δεν αποτελούν παράβαση της τήρησης του απορρήτου:

Νοείται ότι, καμία τράπεζα ή άλλο ίδρυμα που αναφέρεται στο παρόν άρθρο, ούτε διευθυντής, λειτουργός ή εργοδοτούμενος τέτοιας τράπεζας ή ιδρύματος υπέχει ευθύνη, σε περίπτωση αγωγής, αίτησης ή άλλης νομικής διαδικασίας για την παροχή τέτοιων πληροφοριών.

(6) Η από τράπεζα, ίδρυμα ή οργανισμό που προβλέπεται στο παρόν άρθρο καλόπιστη παρακράτηση και αποστολή, σύμφωνα με τη διαδικασία του παρόντος άρθρου, νομίσματος, για το οποίο υπάρχει υποψία ότι είναι παραχαραγμένο ή κίβδηλο, δεν δημιουργεί οποιαδήποτε ευθύνη για την τράπεζα, το ίδρυμα ή τον οργανισμό αυτό, σε περίπτωση που το νόμισμα αυτό αποδεικτεί αργότερα γνήσιο, ούτε ο διευθυντής, ο λειτουργός ή υπάλληλος τέτοιας τράπεζας, ιδρύματος ή οργανισμού υπέχει οποιαδήποτε ευθύνη για αποζημίωση.

Υπότροποι.

15. Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 3 του παρόντος Νόμου, σε περίπτωση εκ νέου διάπραξης αδικήματος από πρόσωπο που έχει ήδη καταδικαστεί τελεσιδίκως για οποιοδήποτε αδίκημα, το οποίο διαπράχθηκε είτε εντός του εδάφους της Δημοκρατίας είτε σε ξένη χώρα, το Δικαστήριο δύναται να του επιβάλει ποινή μέχρι και διπλάσια από αυτήν που αρχικά προβλέπεται για κάθε ένα από τα αδικήματα του

παρόντος Νόμου.

Κατάργηση του
Κεφαλαίου 197.

16. Ο περί Νομίσματος Νόμος (Κεφ.197) καταργείται.

Έναρξη της
ισχύος του
παρόντος Νόμου.

17. Ο παρών Νόμος τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία δημοσίευσης του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.